

Programma van toetsing en afsluiting (PTA)

Vwo – leerjaar 4

Schooljaar 2023-2024

Vechtdal College
Balkerweg 2
7731 RZ OMMEN

September 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Algemene informatie	3
Toetsvormen	3
Beoordeling	3
Afname van toetsen en inleverdata	3
Profielwerkstuk	4
Combinatiecijfer	4
Inhalen	4
Herkansen	4
Lichamelijke opvoeding	5
Examenreglement	5
Vrijstellingen	5
PTA per vak	6

Inleiding

Het examen voor het vwo bestaat uit twee onderdelen:

- Centraal examen (CE)
- Schoolexamen (SE)

Het CE wordt afgenomen aan het einde van leerjaar 6. Dit is een landelijk examen. Het SE bestaat uit verschillende toetsen en opdrachten die afgenomen worden in leerjaar 4, 5 en 6. Deze toetsen worden door de school samengesteld en beoordeeld. In dit document, het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA), staat alle informatie die belangrijk is voor het SE. Er is een PTA per schooljaar. Alle PTA toetsen samen vormen je examendossier voor het SE.

Het PTA is een belangrijk document waarin informatie te vinden is over onder andere het aantal toetsen, de inhoud van de toetsen, wanneer de toetsen afgenomen worden en of de toetsen herkanst kunnen worden.

Een ander belangrijk document is het examenreglement. In het examenreglement vind je meer informatie over de zak- en slaagregeling en de regels die gelden bij de afname van examens. Het examenreglement en het PTA staan op de website van de school.

Mocht je vragen hebben over examens, dan kun je in eerste instantie terecht bij je coach en/of je vakdocent. Daarnaast kun je ook terecht bij de examencommissie, het mailadres is: examencommissie-VC-Ommen@vechtdalcollege.nl.

Veel plezier in de bovenbouw van de vwo en succes met je examens!

Examencommissie Vechtdal College Ommen,

S. Doldersum (voorzitter)

H. Enoch (secretaris)

M. de Gooier

C. Moes

I. Zomer

Algemene informatie

Toetsvormen

In het PTA vind je verschillende toetsvormen. Deze worden hieronder verder uitgelegd.

- **s** = schriftelijke toets (toets op papier of digitaal met gesloten en/of open vragen)
- **m** = mondelinge toets (toets die mondeling wordt afgenomen, bijvoorbeeld een presentatie of een gesprek in een moderne vreemde taal)
- **l** = luistertoets (toets waarbij je vragen moet maken aan de hand van een luisterfragment)
- **h** = handelingsdeel (een opdracht die niet met een cijfer beoordeeld wordt, bijvoorbeeld een verslag van een practicum of een praktische opdracht in de vorm van een filmpje)
- **p** = praktische opdracht (een opdracht die je in de praktijk maakt, bijvoorbeeld een werkstuk)

In het PTA staat er soms bij een toets ook **tw**. Dit betekent dat de toets in de toetsweek wordt afgenomen.

Beoordeling

Alle PTA toetsen worden beoordeeld, hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen beoordelingen met een cijfer en zonder cijfer.

De toetsvormen **s**, **m**, **l**, **d** en **p** worden beoordeeld met een cijfer. De beoordeling vindt plaats aan de hand van een correctiemodel. Er wordt beoordeeld met een cijfer tussen 1 en 10, afgerond op 1 decimaal.

De toetsvorm **h** wordt beoordeeld met een o(nvoldoende), v(oldoende) of g(oed). Opdrachten die met een onvoldoende beoordeeld worden, moet je over doen tot je ten minste een voldoende hebt gehaald. Onderdelen van het handelingsdeel kun je niet compenseren: het is niet zo dat een g, een v en een o gemiddeld een v opleveren. Alle onderdelen moeten dus met minimaal een voldoende worden afgesloten.

Alle resultaten worden in Magister weergegeven. Het is belangrijk dat je zelf ook controleert of je resultaten kloppend zijn. Als een resultaat niet goed is weergegeven, neem dan contact op met de vakdocent.

Als alle onderdelen van het PTA zijn afgerond kan het eindcijfer van het SE berekend worden per vak. In het PTA staat welke gewicht er per onderdeel geldt.

Afname van toetsen en inleverdata

Bij het vwo worden de toetsen afgenomen tijdens de lessen en tijdens toetsweken. Er mag één theoretische toets per dag afgenomen worden tijdens een reguliere lesdag; tijdens de toetsweek maximaal twee per dag (er geldt dan een speciaal rooster). De toets wordt minimaal één week van tevoren in Magister opgegeven. Mondelinge toetsen en lees- en luistertoetsen mogen naast een theoretische toets staan (op dezelfde dag).

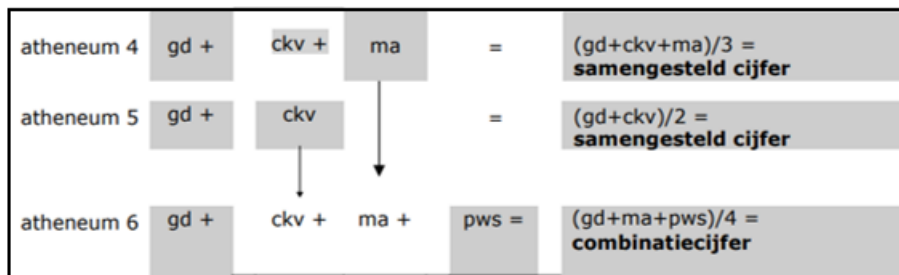
Voor handelingsdelen en/of praktische opdrachten gelden inleverdata. Deze data zijn de uiterste inleverdata. Als een kandidaat in het vwo het praktisch werk niet inlevert voor de deadline, dan krijgt de leerling alsnog de kans het werk in te leveren tot uiterlijk 1 week na de gestelde deadline; dit gaat ten koste van een herkansing. Als de kandidaat voor de gestelde tweede deadline het praktisch werk niet inlevert geldt dit als een verhindering (zie examenreglement).

Profielwerkstuk

Het maken van een profielwerkstuk is binnen het vwo een verplicht onderdeel van het schoolexamen. Het kiezen van een onderwerp vindt plaats in de derde periode van leerjaar 5. De afronding van het profielwerkstuk vindt plaats in de tweede periode van leerjaar 6. Het profielwerkstuk wordt beoordeeld met een cijfer. Dit cijfer telt mee in het combinatiecijfer.

Combinatiecijfer

Het combinatiecijfer is een schoolexamencijfer dat in leerjaar 6 gevormd wordt door het rekenkundig gemiddelde van de 'kleine' vakken of onderdelen die met een cijfer op de cijferlijst staan. Naast de 'losse' cijfers verschijnt ook het combinatiecijfer op de cijferlijst die bij de examenuitslag hoort. Het combinatiecijfer telt bij het bepalen van de uitslag als een 'vak' mee. Het combinatiecijfer wordt opgebouwd uit het gemiddelde van het (op hele cijfers afgeronde) eindresultaat van godsdienst (vwo 6), maatschappijleer (vwo 4), ckv (vwo 4/5) en het profielwerkstuk (vwo 6). Dit gemiddelde wordt afgerond op een heel cijfer. Om te kunnen slagen mag géén van de onderdelen van het combinatiecijfer (afgerond) een 3 of lager zijn. Zie ook het onderstaande schema.

Inhalen

Wanneer een toets niet gemaakt kan worden (door ziekte, buitengewone omstandigheden of overmacht), moet deze ingehaald worden. De afmelding voor de toets moet zo spoedig mogelijk tot uiterlijk vóór de start/deadline van het SE onderdeel plaats vinden door de leerling (of bij minderjarigheid door zijn ouders/verzorgers). Binnen twee werkdagen na de genoemde afmelding lever je een door ouders/verzorgers ondertekende verklaring met toelichting van de reden van verhindering in bij de loketmedewerker.

Inhalen gebeurt op vastgestelde momenten. Je maakt hiervoor een afspraak via het loket.

Toetsen die je hebt ingehaald zijn niet herkansbaar.

Herkansen

In het PTA staat welke toetsen herkansbaar zijn. Het jaar is opgedeeld in drie periodes, na periode 2 mogen er één of twee toetsen herkanst worden uit periode 1 en 2. Na periode 3 mogen er één of twee toetsen herkanst worden uit periode 2 of 3. In totaal mogen er maximaal drie toetsen herkanst worden.

Data herkansingen leerjaar 4:

- 1e en 2e periode: 17 april 2024
- 2e en 3e periode: 11 juli 2024

Opgave voor de herkansing gaat via Magister.

Lichamelijke opvoeding

Voor het vak LO geldt dat als een leerling tijdens een toetsmoment niet aanwezig is of geblesseerd is, hij op een door de docent te bepalen moment de toets kan inhalen. In bijzondere gevallen zoals een handicap, langdurige blessure of ziekte, kan een vervangende opdracht worden verstrekt of een vrijstelling worden verleend.

Examenreglement

In het examenreglement staan de regels die gelden bij de afname van de CE en SE toetsen. Het examenreglement is te vinden op de website van Vechtdal College. Je vindt het op de webpagina van de locatie Ommen onder het tabblad leerlingen (PTA en examen).

Vrijstellingen

In bijzondere situaties kan er vrijstelling voor een vak worden aangevraagd, bijvoorbeeld als je bent blijven zitten of gezakt bent in het examenjaar. Je vraagt een vrijstelling aan bij de teamleider. De teamleider legt de aanvraag voor aan de examencommissie.

Periode	Exameneenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
1	A: Verkennen	Kunstautobiografie	s		A	nee	10%	X			
	B: Verbreden	Onderzoek: naar meerdere kunstdisciplines, gekoppeld aan dimensies	s		B	ja	10%	X			
2	C: Verdiepen	Praktische opdracht	p		C	nee	10%	X			
	D: Verbinden	Presentatie	m	10-20	D	nee	10%	X			
3	B: Verbreden	Onderzoek: naar meerdere kunstdisciplines, gekoppeld aan dimensies	s		E	ja	10%	X			
	C: Verdiepen	Praktische opdracht	p		F	nee	10%	X			
	D: Verbinden	Presentatie	m	10-20	G	nee	10%	X			
							70%				

Ga naar www.examenblad.nl voor uitleg over de domeinen/eindtermen:

- Kies in de blauwe balk je leerweg: vwo
- Kies vervolgens het vak: culturele en kunstzinnige vorming

Berekening cijfer schoolexamen

$SE\langle A \rangle + SE\langle B \rangle + SE\langle C \rangle + SE\langle D \rangle + SE\langle E \rangle + SE\langle F \rangle + SE\langle G \rangle / 7 = SE-4\text{ CKV}$

$SE4\langle A+B+C+D+E+F+G \rangle = 70\% + SE\text{ A5} = 30\% = SE\text{ CKV}$

Toetsvorm: s = schriftelijk   m = mondeling   tw = toetsweek   h = handelingsdeel   p = praktische toets

Periode	Exameneenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
1	Domein A, B, C - Schaarste en ruil	Boekje schaarste geld en handel hoofdstuk 1, 2 en 3	S (tw)	45	A	Nee	5%	X			

Toetsvorm: s = schriftelijk m = mondeling tw = toetsweek h = handelingsdeel p = praktische toets

Ga naar www.examenblad.nl voor uitleg over de domeinen/eindtermen:

- Kies in de blauwe balk je leerweg
- Kies vervolgens het vak.

Berekening cijfer schoolexamen

$(SE < A > \times 5\%) / 5\% = SE \ 4$ (95% van het SE wordt behaald in leerjaar 5 en 6)

Periode	Exameneenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	Schooleigen
1	Domein E: Literatuur Subdomein E1: Literaire ontwikkeling	Literair werk 1-3*	s	45	A	nee	5%	X			
2	Domein E: Literatuur Subdomein E1: Literaire ontwikkeling	Literair werk 1-3*	s	45		nee		X			
3	Domein E: Literatuur Subdomein E1: Literaire ontwikkeling	Literair werk 1-3*	s	45		nee		X			

Toetsvorm: s = schriftelijk m = mondeling tw = toetsweek h = handelingsdeel p = praktische toets

Berekening cijfer schoolexamen: (cijfer toets periode 1 + cijfer toets periode 2 + cijfer toets periode 3) / 3 = A

Ga naar www.examenblad.nl voor uitleg over de domeinen/eindtermen:

- Kies in de blauwe balk je leerweg
- Kies vervolgens het vak

*Literaire werken: Bij afwezigheid van een toets over een literair werk dient te allen tijde een vervangende titel te worden gelezen.

Periode	Exameneenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
Per.1											
Per. 2	Domein E*: Literatuur	Je kunt een overzicht geven van een literaire stroming en de daarbij behorende literaire begrippen gebruiken. Daarnaast lees je een literair werk (1).	s	45	A	Nee	10%	x			
Per. 3											

Berekening cijfer schoolexamen

SE Vwo-4 (A)x 10% + SE Vwo-5: 20% + SE Vwo-6: 70%= cijfer SE Frans

Toetsvorm: s = schriftelijk m = mondeling l = luistertoets tw = toetsweek h = handelingsdeel p = praktische toets

*[MODERNE VREEMDE TALEN VWO \(examenblad.nl\)](http://MODERNE VREEMDE TALEN VWO (examenblad.nl))

/Periode	Exameneenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
Per. 3	Domein A Domein B Domein C Thema: Slavernij	Feniks: hoofdstuk 6 en 7. Aanvullende literatuur	P		A	Nee	8%	x			
Per. 3	Domein A Domein B Domein C Thema: Indonesië	Feniks: hoofdstuk 6, 8, 10. Aanvullende literatuur	S(tw)	90	B	Ja	8%	x			

Berekening cijfer schoolexamen

SE <A> x 8% + SE <B> x 8% / 16 = gemiddeld cijfer SE4 Geschiedenis

Toetsvorm: s = schriftelijk m = mondeling tw = toetsweek h = handelingsdeel p = praktische toets

Ga naar www.examenblad.nl voor uitleg over de domeinen/eindtermen:

- Kies in de blauwe balk je leerweg
- Kies vervolgens het vak

Periode	Examineenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
Per. 1	<p>1. Ik herken levensvragen, verken deze en geef er betekenis aan voor het ontwikkelen van een eigen levensbeschouwing in relatie tot anderen.</p> <p>2. Ik ken, herken en begrijp visies op de mens, wereld en God en uitingen daarvan in levensbeschouwelijke tradities en weet deze te waarderen.</p> <p>3. Ik kan uitleggen waar mijn mening vandaan komt (opvoeding, karakter, theorie, ervaring) en waarom ik dit belangrijk vind.</p> <p>4. Ik kan en durf voor mijn mening uit te komen in een gesprek met anderen. Hierbij kan ik ook mijn mening aanpassen als dit nodig is.</p>	<p>Wereldgodsdiensten Hindoeïsme</p> <p>De lessen worden gegeven in LessonUP</p> <p>Oorsprong -Hindoeïsme -Kastenstelsel -Basisbegrippen -Heilige boeken -Goden -Feesten en rituelen -Sadhoes en symbolen</p>	s (tw)	45 min	A	nee	11%	X			
Per. 2	1. Ik herken levensvragen, verken deze en geef er betekenis aan voor het ontwikkelen van een	<p>Wereldgodsdiensten</p> <p>Boeddhisme</p>	s (tw)	45	B	Ja	11%	X			

Periode	Examen eenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
	eigen levensbeschouwing in relatie tot anderen. 2. Ik ken, herken en begrijp visies op de mens, wereld en God en uitingen daarvan in levensbeschouwelijke tradities en weet deze te waarderen. 3. Ik kan uitleggen waar mijn mening vandaan komt (opvoeding, karakter, theorie, ervaring) en waarom ik dit belangrijk vind. 4. Ik kan en durf voor mijn mening uit te komen in een gesprek met anderen. Hierbij kan ik ook mijn mening aanpassen als dit nodig is.	De lessen worden gegeven in LessonUP -Het leven van de Boeddha -De leer -Kernbegrippen -Stromingen -Boeddhisme in verschillende landen -Heilige boeken -Kloosterleven -Rituelen van het leven									
Per. 3	1. Ik herken levensvragen, verken deze en geef er betekenis aan voor het ontwikkelen van een eigen levensbeschouwing in relatie tot anderen. 2. Ik ken, herken en begrijp visies op de mens, wereld en	Wereldgodsdiensten Islam De lessen worden gegeven in LessonUp	s (tw)	45	C	Ja	11%	X			

Periode	Examen eenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
	God en uitingen daarvan in levensbeschouwelijke tradities en weet deze te waarderen. 3. Ik kan uitleggen waar mijn mening vandaan komt (opvoeding, karakter, theorie, ervaring) en waarom ik dit belangrijk vind. 4. Ik kan en durf voor mijn mening uit te komen in een gesprek met anderen. Hierbij kan ik ook mijn mening aanpassen als dit nodig is.	Oorsprong Islam -Mohammed t/m de 4 ^e kalief -Vijf zuilen -Koran -Rituelen en gebruiken -Stromingen in de Islam -Vrouwen van Mohammed -Gezichtsbedekking									

Berekening cijfer schoolexamen

$SE_{<A>} \times 11\% + SE_{<B>} \times 11\% + SE_{<C>} \times 11\% / 33 = \text{gemiddeld cijfer SE4 Godsdienst}$

Toetsvorm: s = schriftelijk   m = mondeling   tw = toetsweek   h = handelingsdeel   p = praktische toets

*= link naar website of toelichting domeinen https://verus.nl/uploads/files/leerlingcompetenties_gl.pdf

Berekening cijfer schoolexamen

SE cijfer Informatica = SE4(A-3%, B-4%, C-3%, D-4%, E-3%, F-3%) 20% + SE5 40% + SE6 40% = 100%

Toetsvorm: s = schriftelijk   m = mondeling   tw = toetsweek   h = handelingsdeel   p = praktische toets

Ga naar www.examenblad.nl voor uitleg over de domeinen/eindtermen:

- Kies in de blauwe balk je leerweg
- Kies vervolgens het vak

Periode	Exameneenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
Per. 1	Domein A: Vaardigheden Domein B: Bewegen	A: Op een verantwoorde wijze deelnemen aan bewegingsactiviteiten B:* Je kan deelnemen aan verschillende bewegingsactiviteiten: <ul style="list-style-type: none"> • Atletiek • Doelspel • Turnen 	h	n.v.t.	A	Ja		X			
Per. 2	Domein A: Vaardigheden Domein B: Bewegen	A: Op een verantwoorde wijze deelnemen aan bewegingsactiviteiten B:* Je kan deelnemen aan verschillende bewegingsactiviteiten: <ul style="list-style-type: none"> • Turnen 	h	n.v.t.	B	Ja		X			

Periode	Examenenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijsprogramma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toetsvorm	Toetsduur	Toetscode	Herkansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
	Domein C: Bewegen en regelen	<ul style="list-style-type: none"> • Doelspel • Terugslagspel C:* Je kan ondersteunende rollen in bewegings-situaties vervullen zoals scheidsrechter of begeleider.									
Per. 3	Domein A: Vaardigheden Domein B: Bewegen Domein D: Bewegen en gezondheid	A: Op een verantwoorde wijze deelnemen aan bewegings-activiteiten B:* Je kan deelnemen aan verschillende bewegings-activiteiten: <ul style="list-style-type: none"> • Atletiek • Slag- en loopspel • Doelspel D: Je kan omgaan met belasting en risico's in bewegingssituaties.	h	n.v.t.	C	Ja		X			

Beoordeling: Per periode wordt een samengestelde beoordeling gegeven van vaardigheden en inzet van de leerling.

Berekening SE: Alle handelingsdelen moeten met een v (voldoende) of g (goed) worden afgesloten.

Toetsvorm: s = schriftelijk   m = mondeling   tw = toetsweek   h = handelingsdeel   p = praktische toets

*Ga naar www.examenblad.nl voor uitleg over de domeinen/eindtermen:

- Kies in de blauwe balk je VWO
- Kies vervolgens het Lichamelijke Opvoeding

Blessures:

Indien een leerling langdurig niet kan deelnemen aan de lessen Lichamelijke Opvoeding zal deze in overleg met de docent L.O. een verslag of werkstuk moeten maken. Initiatief in deze komt van de kant van de leerling.

Bovenstaande is noodzakelijk om bij een langdurige blessure het vak LO naar behoren af te ronden.

Periode	Exameneenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijs- programma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toets vorm	Toets duur	Toets code	Her- kansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
Per. 1	B1 – B2 – B3 Rechten/plichten en de praktijk van de rechtsstaat De leerling kan: <ul style="list-style-type: none"> • voorbeelden van vrijheidsrechten en plichten herleiden tot wetten en artikelen in de Grondwet en uitleggen wat de beginselen van de rechtsstaat zijn. • de spanning weergeven tussen de beginselen van de rechtsstaat enerzijds en de praktijk zoals die door groepen burgers ervaren wordt anderzijds en dit alles vergelijken met enkele andere Westerse landen. 	Thema 'Rechtsstaat'	S (tw)	90	A	Ja	25%	X			
Per. 2	C1 – C2 – C3 Politieke rechten; structuur van de democratie De leerling kan: <ul style="list-style-type: none"> • voorbeelden van politieke rechten die inwoners van Nederland hebben, herleiden tot artikelen in de Grondwet. • de fasen van politiek bedrijven op alle bestuurlijke niveaus noemen. • de dilemma's die samenhangen met de democratie noemen en kan ik de hoofdlijnen van de discussie weergeven. A1 – A2 Informatievaardigheden + Benaderingswijzen De leerling kan: <ul style="list-style-type: none"> • voor een (maatschappelijk) vraagstuk bruikbaar bronnenmateriaal verwerven en er gegevens uit selecteren. • gebruik maken van deze gegevens om te beargumenteren of belangrijke waarden door het vraagstuk in het geding zijn. 	Thema 'Parlementaire democratie'	S (tw)	90	B	Ja	25%	X			
		Thema 'Wat is maatschappijleer' + eigen gekozen maatschappelijk vraagstuk	PO	180	C	Nee	25%	X			
Per. 3	E1 – E2 – E3 – E4 – E5 / D1 – D2 – D3 – D4 Pluriforme samenleving De leerling kan: <ul style="list-style-type: none"> • uitleggen uit welke factoren de huidige pluriforme samenleving in Nederland is ontstaan en welke actoren erbij betrokken zijn. 	Thema 'Pluriforme samenleving' + Thema 'Verzorgingsstaat'	S (tw)	90	D	Ja	25%	X			

Periode	Examen eenheid/Eindtermen/ taken/deeltaken Domeinen/Subdomeinen "Wat moet je kennen en kunnen"	Inhoud onderwijs- programma "Wat ga je hiervoor doen?"	Toets vorm	Toets duur	Toets code	Her- kansing Ja/Nee	Weging	SE	CE	SE + CE	School eigen
	<ul style="list-style-type: none"> de waarden, grondrechten en het politiek beleid op het gebied van de pluriformiteit in Nederland beschrijven. <p>Verzorgingsstaat De leerling kan:</p> <ul style="list-style-type: none"> uitleggen uit welke factoren de verzorgingsstaat zich in Nederland heeft ontwikkeld en welke actoren erbij betrokken zijn. de waarden, grondrechten en het politiek beleid op het gebied van de verzorgingsstaat in Nederland beschrijven. 										

Berekening cijfer schoolexamen

$(A \times 25\%) + (B \times 25\%) + (C \times 25\%) + (D \times 25\%) / 4 = 100\%$ cijfer SE vak

Schriftelijk Domein codes zijn te vinden op: https://www.examenblad.nl/system/files/2007/exprog/havovwo/mijleer_vwo.pdf

Toetsvorm:

tw = toetsweek, **s** = toets, **m** = mondeling, **l** = luistertoets, **d** = dossier, **h** = handelingsdeel, **po** = praktische opdracht